

Çağdaş Fransız Fotoğrafı

“ Çağdaş Fransız fotoğrafı, “Arles Karşılaşmaları” adı da verilen Arles Fotoğraf Festivali ile hemen hemen aynı yaştadır. Buna mukabil Paris Photo bu yıl 26 yaşına basmıştır ve bu iki fotoğraf festivali, dünyanın en önemli festivalleri olarak kabul görürler. Çağdaş Fransız fotoğrafı, genellikle bu iki festivalde boy gösterir ve bu mecralarda ilerler.

Contemporary French Photography

“ *French contemporary photography is about the same age as the Arles Photo Festival, also referred to as “Arles Encounters”. Again, Paris Photo turned 26 this year and these two festivals are considered the most important photography festivals in the world. French contemporary photography typically makes appearances at these two festivals and advances in these mediums.*

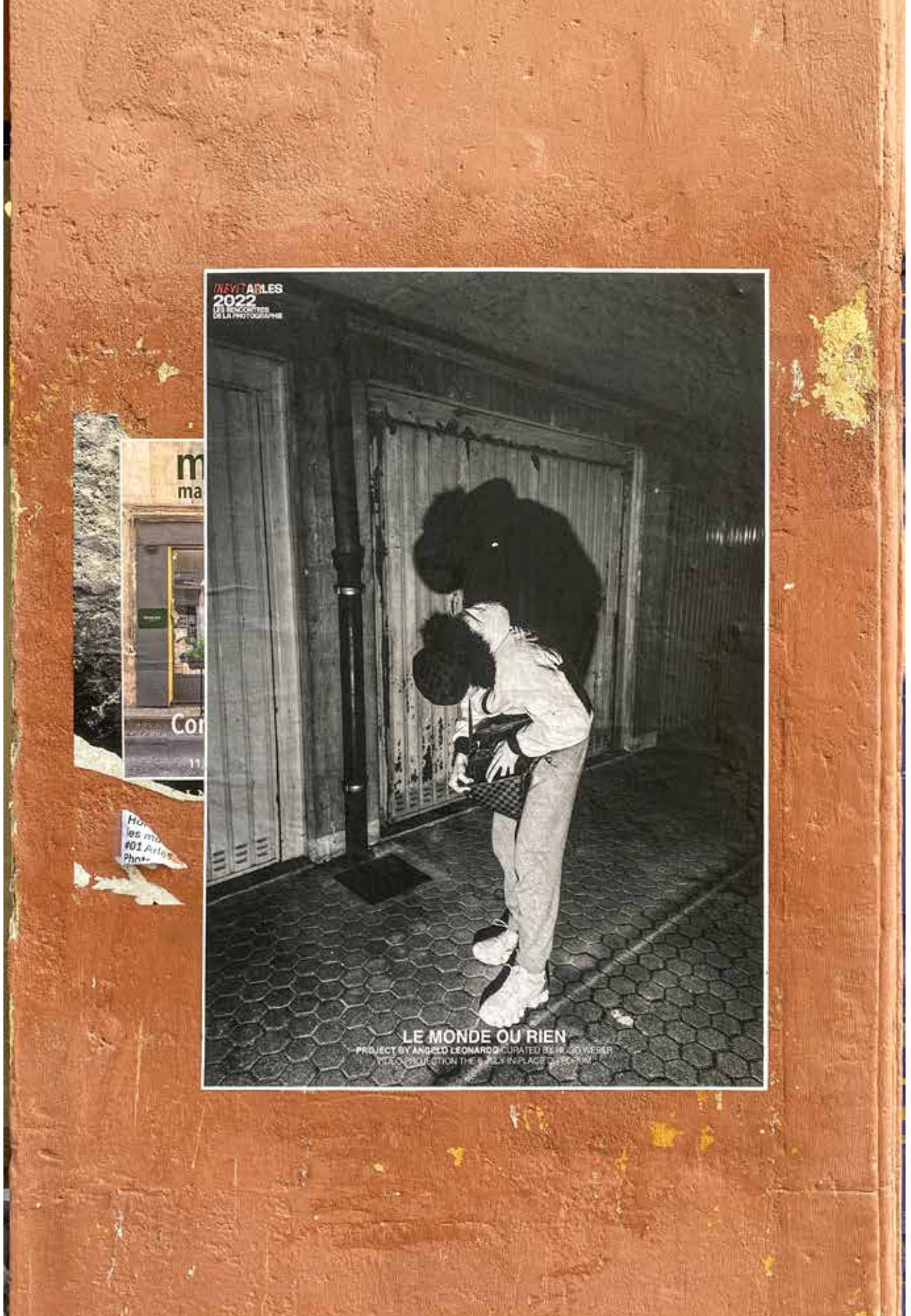
Fotoğraf, Fransa'da bulunmuş olmasına karşın, yakın fotoğraf tarihi içindeki yeri genelde ihmal edilmiştir. Gördüğüm kadarıyla bu konunun en önemli kitapları, fotoğrafın en önemli merkezleri arasına New York, Londra, Berlin ve Tokyo gibi şehirleri öne çıkarırken; Paris'i eklemeyi ihmal etmiş olmaları yetmezmiş gibi, dünya çapında önemli 20 çağdaş fotoğrafçı arasına Fransa'dan sadece Sophie Calle eklenmektedir. Dünya çağdaş fotoğrafçılığı için olduğu gibi çağdaş Fransız fotoğrafı ile ilgili bir makale yazmak amaçlandığında, araştırma sırasında da çeşitli zorluklarla karşılaşılır. Bu zorlukların başında, çağdaş fotoğrafçılığın tanımı ve konuyla ilgili bölümlerin sınıflandırılması gelir. Bu konuda yazılmış önemli kitaplar, bu zorlukları net bir şekilde ifade ederlerken, her kitabın konuya farklı yaklaşımları olduğu görülür.

Biz önce bize uygun bir tanım yapacağız. Daha sonra da geçmişte gezdiğimiz ve hakkında yazılar yazdığımız Paris-Photo ve Arles fotoğraf festivalleri deneyimlerimizden de yararlanarak yaptığımız bir sınıflandırma üzerinden ilerleyeceğiz. Çağdaş fotoğrafçılık, geleneksel fotoğrafçılık tekniklerini kullanarak, günümüzdeki toplumsal, kültürel ve bireysel deneyimleri yansıtan sanatsal bir yaklaşımı ifade eder. Bu yaklaşım, dijital teknolojilerin gelişimiyle birlikte daha da yaygınlaşmış ve çeşitlenmiştir. Çağdaş fotoğrafçılar, fotoğrafı bir ifade aracı olarak kullanarak kendi bakış açılarını, duygularını ve düşüncelerini aktarırlar. Çağdaş fotoğrafçıların, geleneksel kompozisyon kurallarına sıkı sıkıya bağlı kalmak yerine deneysel ve yenilikçi yaklaşımlar kullandıklarını görüyoruz. Bu, kompozisyon, ışık, renk, dokular ve diğer görsel öğeleri manipüle etme özgürlüğü anlamına da gelmektedir.

Although photography was invented in France, its place in the recent history of photography is generally neglected. As far as I can see, the most significant books on the subject highlight cities such as New York, London, Berlin and Tokyo among the major photography centers; they neglect to include Paris and moreover only Sophie Calle from France was listed among the 20 world-renowned contemporary photographers. As for global contemporary photography, there are various research challenges when one aims to write an article on French contemporary photography. The first is the definition of contemporary photography and classification of relevant sections. While important books written on the subject clearly express these challenges, each book offers different approaches to the subject.

We will first make a definition that suits us. Then, we will proceed with a classification that we made by benefiting from our experiences in Paris-Photo and Arles photography festivals, which we visited and wrote about in the past. Contemporary photography is the artistic approach that reflects contemporary social, cultural and individual experiences by employing traditional photography techniques. This approach has become more widespread and diversified thanks to advanced digital technologies. Contemporary photographers convey their perspectives, feelings and thoughts by using photography as a means of expression. We see that contemporary photographers adopt experimental and innovative approaches instead of strictly adhering to the rules of traditional composition. This also gives the freedom to manipulate composition, light, color, textures, and other visual elements.

From the Arles Photo Festival, France, 2022.

Çağdaş fotoğrafçılık, aynı zamanda toplumsal ve politik konuları ele alarak güçlü bir mesaj iletmek için kullanılır. Fotoğrafçılar, çeşitlilik, eşitlik, cinsiyet, ırk, çevre ve diğer çeşitli sosyal konuları ele alarak toplumu sorgulayabilir ve farkındalık yaratabilirler. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte dijital fotoğraf makineleri ve görüntü işleme yazılımları çağdaş fotoğrafçılara daha fazla yaratıcılık ve özgürlük sunmuştur. Dijital manipülasyon teknikleri, fotoğrafçıların görüntüler üzerinde oynamalarına ve hayal güçlerini kullanmalarına olanak tanır. Özetlemek gerekirse çağdaş fotoğrafçılık, günümüzdeki toplumsal ve teknolojik değişimleri yansıtan, deneysel ve yenilikçi bir sanatsal yaklaşımı ifade eder. Bu yaklaşım, fotoğrafçıların kendi bakış açılarını ifade etmeleri, güçlü mesajlar iletmeleri ve yaratıcılıklarını sergilemeleri için geniş bir alan sunar.

Fransa, 1920-1940 yılları arasında dünyada fotoğrafın başkenti olmuştur ve ön planda olduğu bu durumu daha sonra da uzunca bir süre muhafaza edebilmiştir. Fransa'da çağdaş fotoğrafçılığın geçmişine bakarsak, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra sosyal ve ekonomik alanda çok verimli geçen 30 yılı görürüz ki Fransızlar buna, "Şanlı 30" derler. Bu dönemden sonra çağdaş sanatın temelleri atılmaya başlar. Ancak 1970'lerdeki petrol krizi ile bolluk - bereket dönemi tersine dönmeye başlar. Fransa'nın sosyoekonomik, kültürel, demografik ve coğrafi görüntüsü değişmeye başlarken, fotoğraf da belgesel özellikleriyle bu değişimleri yansıtmaya başlar. Akabinde ulusal kimlik arayışları, cumhuriyet değerleri ve post-kolonyal konular ele alınır. Bu sırada sanatsal, kültürel, tarihi, politik ve entelektüel yakınlaşmalar da fotoğraf aracılığı ile ortaya çıkar. Michel Foucault'dan itibaren görsellik ve yazı birlikteliği çağdaş Fransız felsefesinin temel taşı olurken, aynı yıllarda Fransız filozoflar "fotoğraf felsefesini" de tanımlamışlardır. Sonuç olarak çağdaş fotoğrafçılık, Fransa'da böylesi felsefi ve yazınsal miras üzerinde gelişmeye başlamıştır. Bu arada bu konudaki dünyaca ünlü yazıların sahibi ve fotoğrafın ne olduğunu en güzel anlatan Roland Barthes'i de anmadan geçmeyelim. Fotoğraf felsefesi konularında olumlu gelişmeler yaşanırken, Fransa'da ekonomik model nedeniyle sanat dünyasında ciddi bir düşüş baş gösterir. Fransız sanatı, lideri olduğu dünya sanat piyasasından yavaş yavaş silinmeye başlar. Nicolas Sarkozy'nin liberal ekonomi hareketi başlayana kadar bu çöküş devam eder. 1972 yılında eleştirmen Jean Clair, "Atget ve Brassai'nin Ülkesinde Fotoğrafın Sağlığı Pek İyi Değil" başlıklı bir yazı yayınlarken, aynı anda sadece HCB, Izis, Doisneau, Willy Ronis gibi Fransız hümanist fotoğrafçıların etkileri devam etmektedir.

Contemporary photography is also a way to convey a powerful message by addressing social and political issues. Photographers can question society and raise awareness by addressing diversity, equality, gender, race, environment, and various other social issues. With the advanced technology, digital cameras and image processing software have provided contemporary photographers with more creativity and freedom. Digital manipulation techniques allow photographers to manipulate images and use their imaginations. To summarize, contemporary photography is an experimental and innovative artistic approach that reflects today's social and technological changes. This offers ample room for photographers to express their respective points of view, convey powerful messages and showcase their creativity.

Between 1920 and 1940, France was the world capital of photograph, and was able to maintain this for a long time. Looking at the history of French contemporary photography, we see 30 years of high productivity in social and economic fields after the Second World War, which the French call the "Glorious 30". After this period, the foundations of contemporary art were laid. However, with the oil crisis in the 1970s, the period of abundance came to an end. As the socioeconomic, cultural, demographic and geographical image of France began to change, photography started echoing these changes with its documentary features. Subsequently, the search for a national identity, republican values and post-colonial issues were discussed while, artistic, cultural, historical, political and intellectual convergences also emerged through photography. As the collocation of visual and text has been the cornerstone of French contemporary philosophy since Michel Foucault, French philosophers also defined the "philosophy of photography" in the same period. As a result, contemporary photography began to flourish in France on a philosophical and literary heritage. Also let's not forget to mention Roland Barthes, the author of the world-famous articles on this subject who best describes what photography is. While there were positive developments on the philosophy of photography, art world faced a serious decline in France due to the adopted economic model. French art began to gradually disappear from the global art market, it was the former leader of. This collapse continued until Nicolas Sarkozy's liberal economic movement. In 1972, the critic Jean Clair published an article titled "Photography is Not In Good Health in the Homeland of Atget and Brassai" as only a few French humanist photographers such as HCB, Izis, Doisneau and Willy Ronis continued to influence.

“İnsanlar” / “People”, Christian Boltanski, Grand Palais, Paris, 2010.

Yıllar sonra 2018’de Paris’teki Avrupa Fotoğraf Evi’nin (MEP) düzenlediği sergi ile durum düzeltilmeye çalışılır. “Fransız Fotoğrafçılığı Hâlen Mevcut, Ben Gördüm” serginin adıdır. Serginin adını, New York Modern Sanat Müzesi (MoMa) Fotoğraf Direktörü John Szarkowski koymuştur. Szarkowski, Fransız fotoğrafçılığının önemini farkında olduğunu belirtmek istemiştir. 1982’de François Mitterand başkan seçilince, yanına kültür bakanı olarak Jacques Lang’ı alıp bir kültür - sanat seferberliği başlatır. Bu seferberlik, farklı görüşlerde hükümetler döneminde de bugüne kadar devam etmiştir. Fransa, Avrupa’da kültür ve sanata en büyük bütçeyi ayıran ülkedir. Günümüzde bu girişimler meyvelerini vermekte ve önemli çağdaş Fransız fotoğrafı ortaya çıkmaya başlamaktadır. Kişisel değerlendirmelerime dayanarak seçtiğim 11 önemli çağdaş fotoğraf sanatçısını buraya taşımayı ve sizlere özellikleriyle tanıtmayı uygun gördüm. Bu fotoğrafçılar alfabetik sırayla şöyledir: Christian Boltanski, Mohamed Bourouissa, Valérie Belin, Sophie Calle, Antoine D’Agatha, Raymond Depardon, JR, Jean-Luc Moulène, Pierre et Gilles, Sophie Ristelhueber, Bruno Serralongue.

Years later, in 2018, they made an effort to improve this with the exhibition organized by the European Photography House (MEP) in Paris. “French Photography Still Exists, I Have Seen It” was the title of the exhibition chosen by John Szarkowski, Director of Photography at the New York Museum of Modern Art (MoMa). Szarkowski aimed to state that he was aware of the significance of French photography. When François Mitterand was elected president in 1982, he appointed Jacques Lang as the minister of culture and initiated a culture-art mobilization. This mobilization has continued to date under the governments with various views. France is the country that allocates the largest budget to culture and arts in Europe. Today, these initiatives blossom forth and major French contemporary photographers have begun to emerge. Based on my personal evaluations, I have chosen 11 leading contemporary photography artists to introduce you with their characteristics. These photographers, in alphabetical order, are: Christian Boltanski, Mohamed Bourouissa, Valérie Belin, Sophie Calle, Antoine D’Agatha, Raymond Depardon, JR, Jean-Luc Moulène, Pierre et Gilles, Sophie Ristelhueber, Bruno Serralongue.

Christian Boltanski: Paris'te Rusya'dan göçmüş bir Yahudi babadan ve Yahudi ataları olan Korsikalı anneden dünyaya gelmiştir. Yahudi kökleri, sanatını ciddi biçimde şekillendirmiştir. Babasının Nazi işgali sırasında 1,5 yıl bodrumda saklandığını biliyor olması ve 12 yaşında okulunu terk etmek zorunda kalması, yaşamında önemli travmalarıdır. 14 yaşında resim yapmaya başlayan Boltanski, yokluk ve varlık arasındaki sınırı sorgulayan bir sanatçı olarak bilinir. Eserlerinde yokluk kavramı önemli bir yer tutar ve medyaların yok olanları canlandırmak yerine yokluğunu daha da belirgin hâle getirdiğini savunur. Boltanski'nin çalışmaları, belleğin sahteciliği ve yaşam projelerimizin kırılganlığı gibi konuları ele alırken; temel konuları zaman, geçicilik ve ölümdür. Sanatçı eski fotoğraflar, buluntu nesnelere, oluklu mukavva, oyun hamuru, aydınlatma elemanları, mumlar gibi malzemeler kullanarak duygusal etkiyi yakalamayı amaçlar. Eserlerinde fotoğraf, sinema, video gibi farklı sanat ifade biçimlerini kullanarak bellek, bilinç dışı, çocukluk ve ölüm temalarına sıklıkla yer verir. Boltanski'nin dikkate değer bir özelliği, sahip olmadığı nesnelere yaşam anlarını yeniden inşa etme alışkanlığıdır. Bir hayat hayal eder, onu kendine mal eder ve bu nesnelere büyük duygusal güce sahip olmaları sebebiyle dosyalar, kitaplar, koleksiyonlar gibi her şeyi anılarla ilişkilendirir. Sanatçının eserleri, Shoah'ın anısıyla şekillenmiş olup, kendi geçmişi ve yeniden yapılanmasıyla yoğun bir şekilde ilgilenir. Boltanski, hazır nesnelere kullanarak tipik burjuva çocukluğunu parçalı bir biçimde betimlemek için "Vitrinler" adlı eserlerini 1967 yılında yapmaya başlar. Ayrıca kişisel eşyalarını açık artırmayla satışa sunar. Kendisinin ve kurgusal karakterlerin yaşamlarının envanterlerini çıkarır ve bunları çeşitli müzelere miras olarak bırakır. Kukla bir palyaço için vitrinler kurarak bir antropoloji müzesi oluşturur. Bu eserler, çocukluk hatıralarından ölü yakınlarının anılarına, kişisel bir öyküden hepimizin ortak hikâyesine kadar hatırlamaya çağrışım yapar. Boltanski'nin eserleri, pop art ve minimalizmden farklı olarak nötr bir eser ve öznellik reddini paylaşan bir yaklaşımı yansıtır. Sanatçının koleksiyonları, etnografik müze sunumlarının etkisinden ilham alır ve nesnelere, sanatın temel belirsizliğine işaret eden sahnelemelerdir. Kişisel nesnelere veya anıların yanında, Boltanski yaşamının psödo-belgesel yeniden yapılandırmalarını da sergiler.

Christian Boltanski: He was born in Paris to a Jewish father who had immigrated from Russia and to a Corsican mother with Jewish ancestry. His Jewish roots substantially shaped his art. Knowing that his father hid in a basement for 1.5 years during the Nazi occupation and had to leave school at the age of 12 were major traumas in his life. Boltanski, who started painting at the age of 14, is known as an artist who questions the boundary between nonexistence and existence. The concept of nonexistence has a major place in his works, and he argues that the media makes the nonexistence even more evident instead of reviving those that ceased to exist. While Boltanski's work deals with issues such as the forgery of memory and the fragility of our life projects; its main themes are time, impermanence, and death. The artist aims to capture the emotional effect by using materials such as old photographs, found objects, corrugated cardboard, play dough, lighting elements, and candles. Using different forms of art such as photography, cinema and video in his works, he often deals with memory, unconsciousness, childhood and death themes. A notable feature of Boltanski is his habit of reconstructing life moments with objects he does not own. He imagines a life, he appropriates it, and associates everything with memories, be it files, books, collections, because these objects are very powerful emotionally. The artist's works are shaped by the memory of the Shoah, and he takes intense interest in his own past and reconstruction. Boltanski began to make "Showcases" in 1967, to describe his typical bourgeois childhood in a fragmented way using ready-made objects. He also auctioned off his personal belongings. He made inventories of his own life and fictional characters' lives and bequeaths these to various museums. He also started an anthropology museum by building showcases for a puppet clown. These works evoke memory, from childhood memories to the memories of dead relatives, from a personal story to the shared story of all of us. Boltanski's work has an approach that shares a neutral work and rejection of subjectivity, unlike pop art and minimalism. The artist's collections are inspired by ethnographic museum presentations and are stagings that point to the fundamental obscurity of objects and art. Next to personal objects or memories, Boltanski also exhibits pseudo-documentary reconstructions of his own life.

Mohamed Bourouissa: 1978 yılında Cezayir’in Buleyde şehrinde doğdu. Paris’te yaşıyor ve çalışıyor. Fotoğraf, video ve yerleştirme gibi farklı medya türlerini kullanmaktadır. Çalışmaları, sosyokültürel konuları merkeze alan ve özellikle “varoşlardan gelen genç” prototipini sorgulayan bir yaklaşımı yansıtmaktadır. Bourouissa’nın eserleri, görsel kimliklerin oluşumunda imgelerin rolünü sorgulamakta, çağdaş ve uluslararası kentsel gençliğin kozmopolitliğini araştırmaktadır. Bourouissa’nın “Peripherals” adlı fotoğraf serisi, banliyölerdeki günlük yaşamdan sahneleri renkli fotoğraflarla sunmaktadır. Grup içinde yaşam, güç ilişkileri ve erkekler arasındaki dinamiklere odaklanır. Bourouissa, varoşları bir kültüre dönüştürürken özcülük (esansiyalizm) kavramını da sorgulamaktadır. “Halles” adlı fotoğraf serisinde ise Parisli gençlerin portreleri yer alırken, farklı kültürel modellerin varlığı da vurgulanmaktadır. Bourouissa’nın çalışmalarında çizimlerle temsil edilen antropomorfik figürler de bulunur. Koşan, spor ayakkabı giyen ve kapşonlu kıyafet giyinen figürler siyah eskizlerle betimlenir. “Screens” adlı serisinde ise toz hâline getirilmiş ekranların fotoğraflarını içeren ışıklı kutularda sunulur. Bu eserlerde kültürel eleştiri ve sorgulama öne çıkar. Bourouissa, sanatsal pratiğiyle sosyal ve kültürel meselelere odaklanırken, görsel imgelerin gücünü ve çoğulluğunu keşfetmeye çalışmaktadır.

Mohamed Bourouissa: He was born in 1978 in Buleyde, Algeria. He currently lives and works in Paris. He uses different types of media such as photography, video and embedding. His work approach centralizes sociocultural issues and specifically questions the “suburban youth” prototype. Bourouissa’s works question the role of images in the formation of visual identities and explore the cosmopolitanism of contemporary and international urban youth. Bourouissa’s photography series “Peripherals” presents scenes from everyday suburban life in color photographs, with focus on living, power relations and dynamics between men in groups. While transforming the suburbs into a culture, Bourouissa also questions the concept of essentialism. The photo series titled “Halles” features portraits of Parisian youth, underlining the existence of distinct cultural models. Bourouissa’s work also feature anthropomorphic figures represented by illustrations. Figures running in sneakers and hoodies are depicted in black sketches. In his series “Screens”, photographs of pulverized screens are presented in light boxes in which cultural criticism and questioning come to the fore. While focusing on social and cultural issues with his artistic practice, Bourouissa attempts to explore the power and plurality of visual images.

“Işıltı” / “Aureole”, Valérie Belin, 2015.

Valérie Belin: 1964 yılında banliyösünde doğduğu Paris'te yaşayıp çalışmaktadır. Yaratıcı çalışmalarında sürekli arayış içindedir. Kendi düşüncesinin izini sürer ve her seferinde bu düşüncelerini takip ederek sonuca ulaşır. Belin, gerçekliğin enerjisini yansıtan nesnelere arar, minimal ve deneysel bir tarzda çalışır. İşlerinde optik bir büyütme ve çarpıtma teknikleri kullanır. Belin'in çalışmalarında mekanik bir yön vardır. Tuhaf şeylere ek olarak tüketim mallarını ve kırık aynaları da sevmektedir. Günlük hayatın akışkan dinamikleri ve çıplak heykeller, ilgisini çeker. İnsan figürüne yönelik bir döngüye geçmeyi planlamaktadır. “Vücut Geliştiriciler” (1999), “Faslı Gelinler” (2000), “Siyah ve Beyaz Güzeller” (2001) gibi serilerinde insanların tuhaf ve bazen de klişeleşmiş güzellik algısını sorgular. Ayrıca Michael Jackson'ın benzerlerini fotoğrafladığı bir serisi de vardır ki bu çalışmalarında dönüşüm ve kimlik arayışı temalarını işler. Dijital araçları kullanarak sanal kaynaklara dalan Belin, hareketli yaşamın dışında kalarak dönüşümleri güçlü ışıklar altında kaydeder. Renkleri abartır ve siyah beyaza geri döner. Dansçıları, sihirbazları ve diğer karakterleri çekici bir şekilde fotoğraflar.

Valérie Belin: She was born in 1964 in a Paris suburb where she still lives and works. She constantly has a pursuit in her creative work. She pursues her own idea and attains a result by following these ideas. Belin searches for objects that reflect the energy of reality and has a minimal and experimental style. She uses optical magnification and distortion techniques in her works. Belin's work has a mechanical aspect. She likes consumer goods and broken mirrors in addition to weird objects. The fluid dynamics of daily life and nude sculptures draw her attention. She plans to focus on the human figure. In series such as “Bodybuilders” (1999), “Moroccan Brides” (2000), “Black and White Beauties” (2001), she questions people's strange and sometimes stereotypical beauty perception. She also made a series of photographs of Michael Jackson lookalikes, in which she deals with transformation and search for identity themes. Diving into virtual resources using digital tools, Belin opts out of dynamic life and records transformations under strong light. She exaggerates colors and reverts to black and white. She rivetingly captures dancers, magicians, and other characters.

Sophie Calle: Koleksiyoncu Robert Calle'nin kızıdır ve Paris'te doğmuştur. Hâlen Paris'te yaşamakta ve çalışmaktadır. Lübnan'dan Amerika Birleşik Devletleri'ne ve çeşitli ülkelere seyahat ettikten sonra 25 yaşında sanatla ilgilenmeye başladı. 1978 yılında Guatemala'da sanatçı olacağını pek bilmeden, babasını memnun etmek ve hayatını iyileştirmek arzusuyla ilk mezar fotoğraflarını çekti. 1979 yılında ise kendi deyimiyle tesadüfen "hikâye yapımcısı" olarak çalışmaya başladı. Neredeyse bir hafta boyunca arkadaşlarını veya yabancıları yatağında uyumaya davet etti, fotoğraflarını çekti ve resimlere metinlerle eşlik etti. Paris Bienali'nde sunulan bu serisi, Sophie Calle'in sanatının çeşitli özelliklerini bir araya getirirken, bir oyun olarak otobiyografik bir ritüel etrafında bir görüntü ve anlatım tarzı yarattı.

Bir gün bir kafede otururken tanımadığı bir adamın nereye gittiğini merak edip peşine takıldı. Paris'ten Venedik'e giden adamın fotoğraflarını gizlice çekerek son durağa kadar onu bir detektif gibi takip etti ve bu seriye "Venedik Süiti" adını verdi. Ardından da benzer projeler geldi ve "La Filature"da (1981) annesinden kendisini takip etmesi için bir dedektif tutmasını istedi. "L'Hôtel"de (1981) ise müşterilerin odalarında bıraktıkları şeyleri gözlemlmek için bir otelde hizmetçi olarak işe girdi. 1983 yılında buluntu bir defterin sahibinin izini sürmek için defterdeki numaraları arayıp kayıtlı kişilerle konuştuğu "Adres Defteri" çalışması çok ilgi çekti. 1986 yılındaki "Aveugles" adlı dizisinde doğuştan kör olan insanların kendi güzelliklerini ve fiziki yapılarını tanımlamaya çalıştıkları, duygusal ama aynı zamanda estetik konuları araştırdı. Bu sorgulama, kendisinde yokluk teması ve sanatın yapısı üzerine karmaşık bir düşünceye yol açtı. Ardından "Last Seen" ve "La Couleur Blind" gibi müze ve sanat eseriyle bağlantılı iki sergi açtı.

1992'de başarısız bir romantik ilişki, ona uluslararası tanınırlık ve ün kazandıran ilk filmi "Double Blind/No Sex Last Night"a ilham kaynağı oldu. 1990'lı yıllara yazar Paul Auster ile yaptığı iş birliği damgasını vurdu ve "Leviathan" adlı çalışmasıyla ikizi Maria'yı yarattı. Sophie Calle, daha sonra 5 Ekim 2002'de yüzlerce insanı Eyfel Kulesi'ne topladı. Yattığı yerden onların hikâyelerini dinledi ve hepsiyle kucaklaştığı bazı kurgusal eserlere de imza attı.

Sophie Calle, çok büyük bir triptik olan "Douleur Exquise" (Zarif Ağrı) adlı eserini 2003 yılında Pompidou Çağdaş Sanat Merkezi'nde sergilemiştir. Ayrılık temasını işleyen bu eser, Calle'in çağdaş ve popüler olma özelliklerini pekiştirmiş ve 2007 yılında Venedik Bienali'nde Fransa'yı temsil etmiştir.

Sophie Calle: She is the daughter of collector Robert Calle and was born in Paris. She currently lives and works in Paris. She took interest in art at the age of 25 after traveling from Lebanon to the United States and other countries. Not knowing that she would become an artist, she took her first tomb photographs with the desire to please her father and improve her life in Guatemala in 1978. In 1979, she started working as a "story producer" by chance, in her own words. She invited friends or strangers to sleep in her bed for almost a week, took their pictures and added texts to these images. Presented at the Paris Biennial, this series brings together various aspects of Sophie Calle's art while creating a style of imagery and narrative around an autobiographical ritual as a play.

One day in a cafe, she wondered where a man she didn't know was going and followed him. She secretly took photographs of the man traveling from Paris to Venice, following him like a detective to the last stop, and named the series the "Venice Suite". Similar projects followed, and in "La Filature" (1981) she asked her mother to hire a detective to follow her. In "L'Hôtel" (1981), she took a job as a maid in a hotel to observe what customers left behind in their rooms. In 1983, in order to trace the owner of a found book she called the numbers in the book and talked to the people. This is her work "Address Book" that attracted a lot of attention. In her 1986 series "Aveugles", she explored emotional but also aesthetic issues, in which people who were born blind attempted to describe their own beauty and physiques. This questioning led to a complex reflection on the theme of absence and the structure of art. Then she opened two exhibitions about museums and art work, such as "Last Seen" and "La Couleur Blind".

A failed romantic relationship in 1992 inspired her first film, "Double Blind/No Sex Last Night," which brought her international recognition and fame. Her collaboration with the writer Paul Auster marked the 1990s and she created her twin Maria in her work "Leviathan". Sophie Calle gathered hundreds of people on the Eiffel Tower on October 5, 2002. She listened to their stories from where she laid down and also produced some fictional works where she embraced all of them.

Sophie Calle exhibited her work "Douleur Exquise" (Elegant Pain), a very large-size triptych, at the Pompidou Contemporary Art Center in 2003. This work, which deals with the theme of separation, strengthened Calle's contemporary popularity and represented France at the Venice Biennale in 2007.

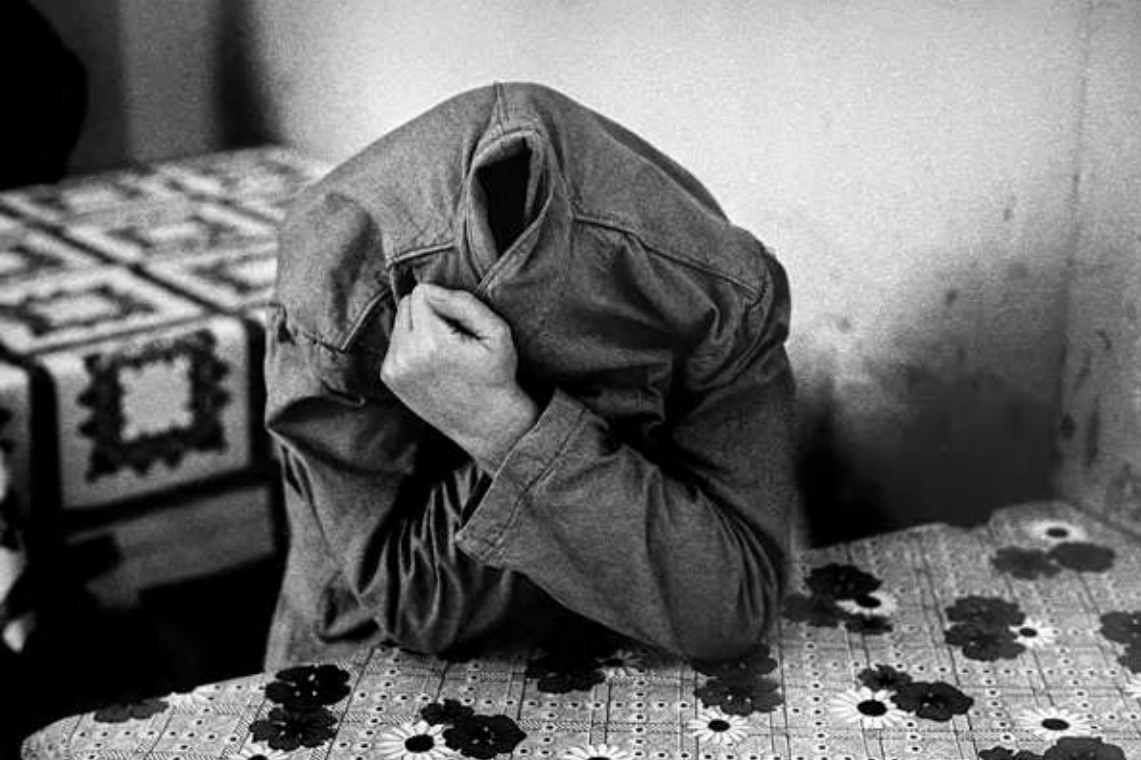
“539 COVID-19”, Antoine d’Agata, hastane / hospital, Fransa / France.

Antoine d’Agata: Fransız belgesel fotoğrafçısı ve sinemacısıdır. 1961 yılında Marsilya’da doğmuştur. D’Agata, fotoğrafçılık kariyerine Magnum Photos üyesi olarak başlamış ve çeşitli kitaplar yayınlamıştır. Aynı zamanda film yönetmeni olarak da çalışmış ve birkaç film çekmiştir. Çalışmaları, genellikle gece, fuhuş, cinsellik gibi konuları ele almaktadır. D’Agata’nın fotoğrafları, bedenlerin ve duyguların kopuşlarını yansıtmaktadır. Çalışmaları, izleyicileri düşünmeye ve gördükleri gerçekliği sorgulamaya yönlendirir. D’Agata, küçük formatlı fotoğraf makineleri kullanarak çekimler yapar ve siyah beyaz, renkli, film ve dijital formatlarda çalışır. Fotoğrafları, genellikle rastlantısal buluşmalar üzerine kuruludur ve konusunu önceden belirlemez. Belgesel çalışmaları, sadece kendisinden ve kendi deneyimlerinden bahsetmekle kalmaz, aynı zamanda yaşam anlarının anlık doğasına da tanıklık eder. Fotoğrafçılığa olan yaklaşımı, geleneksel belgesel görüntülerden farklıdır ve fotoğrafçının gözetleyici rolünü reddeder. Özetle Antoine d’Agata, çarpıcı estetiği ve cesur çalışmalarıyla tanınan önemli bir fotoğrafçı ve sinemacıdır.

Antoine d’Agata: Antoine d’Agata is a French documentary photographer and filmmaker. He was born in 1961 in Marseille. D’Agata started his photography career as a member of Magnum Photos and has published several books. He also worked as a film director and made several films. His works usually deal with topics such as night, prostitution, and sexuality. D’Agata’s photographs reflect the disengagement of bodies and emotions. His work prompts viewers to think and question the reality they see. D’Agata shoots using small format cameras and works in black and white, color, film and digital formats. His photographs are often based on random encounters and he does not predetermine the subject. His documentary works are not solely about himself and his own experiences, but also testify to the instant nature of life moments. His approach to photography distinguishes from traditional documentary footage and rejects the photographer’s role as a spotter. To summarize, Antoine d’Agata is a prominent photographer and filmmaker known for his striking aesthetics and bold work.

“Psikiyatri Hastanesi” / “Psychiatric Hospital”, Raymond Depardon, Torino / Turin, İtalya / Italy, 1980.

Raymond Depardon: 1942 yılında Villefranche-sur-Saône’da doğmuştur. Hâlen Paris’te yaşamakta ve çalışmaktadır. Kâşif ve ilham verici bir kişi olarak tanınır. Bu nedenle genç fotoğrafçılar sıklıkla kendisini takip etmektedir. Çiftlikte büyümüş, yazma kursları almış ve 1950’lerin sonlarında fotoğrafçı ve kameraman olma hayaliyle Paris’e gitmiştir. Bir basın ajansında çalışmaya başladı. Paparazi olarak haberler yaptı ve birçok deneyim biriktirdi. 1966 yılında Gamma Ajansı’nın kurucuları arasında yer aldı ve fotoğrafçı kimliğini yeniden değerlendirmeye başladı.

Paris’i, foto muhabirliğinin başkenti hâline getirmeye çalıştı. Valéry Giscard d’Estaing’in seçim kampanyasını belgeledi. Ancak d’Estaing, bu belgelerin yayınlanmasına uzun süre izin vermedi. Magnum Ajansı’na katıldı ve kurgusal çalışmalara başladı. Bir tımarhanenin, bir gazetenin, polis ve adalet mekanizmasının işleyişini anlattı. Ancak her nedense foto muhabirliği konusuna her zaman bir güvensizlik duydu. Beyrut’taki çatışmadan döndükten sonra, küçük bir manifestonun başlangıcını oluşturan “Notes” adlı kitabını yayınladı. Haber algısını bozma konusuyla ilgilendi. Basını sevdi ama çoğunlukla kitapları tercih etti, çok sayıda sergi açtı.

Depardon, 2000 yılındaki sergisi için Paris’teki Avrupa Fotoğraf Evi’nin tüm katlarını kiraladı ve “Errance et Détours” adlı filmini yaptı. “Görüşü yalnızca biçim korur” sözü ile Heidegger’e gönderme yapmaktadır. Depardon, 2004 yılından beri Cartier Vakfı ile iş birliği içindedir. Megalopolisler’den görülen dünyanın karmaşıklığına odaklanan 16 mm. filmler de çekmiştir. Filozof Paul Virilio ile birlikte insanların kökleri ve göç konularında çalıştı. Bir karavanla Fransa’ya gezip, bir çiftçi çocuğu olarak tarım hayatını konu alan sinematografik üçlemesini de ortaya çıkardı.

Raymond Depardon: He was born in 1942 in Villefranche-sur-Saône. He currently lives and works in Paris. He is known as an explorer and an inspiring figure. For this reason, he is often followed by young photographers. He grew up on a farm, took writing courses, and moved to Paris in the late 1950s with dreams of becoming a photographer and videographer. He started working in a press agency. He worked as a paparazzi and amassed a lot of experience. He co-founded Gamma Agency in 1966 and started to reevaluate his identity as a photographer.

He made efforts to make Paris the capital of photojournalism. He documented the election campaign of Valéry Giscard d’Estaing. However, d’Estaing did not allow these documents to be released for a long time. He joined the Magnum Agency and started producing fictional work. He described the workings of an asylum, a newspaper, the police force and the justice system. However, for some reason, he always distrusted photojournalism. After returning from Beirut in conflict, he published “Notes” which was the beginning of a short manifesto. He was interested in disrupting the perception of news. He liked the press, but mostly preferred books and opened many exhibitions.

Depardon rented all floors of the European House of Photography in Paris for his exhibition in 2000 and made his film “Errance et Détours”. With the quote “Opinion can be preserved solely through form”, he makes a reference to Heidegger. Depardon has been collaborating with the Cartier Foundation since 2004. He has also made 16mm movies focusing on the complexity of the world seen from Megalopolises. He worked with the philosopher Paul Virilio on human origins and migration. He also produced a cinematographic trilogy about his farming life as a farm boy, traveling through France in a trailer.

JR: Özellikle Orta Doğu ve Brezilya gibi aşırı gerilimli ve yoğun medyanın olduğu bölgelerde, küreselleşmiş medyanın indirgemeci bakış açılarından farklı perspektifler sunan görüntüler oluşturmayı hedefler ve bakış açısını, “küresel karşısında yerel deneyimler yaşamayı deniyorum,” sözleri ile ifade etti. JR olan iki baş harfli takma adının ardına saklanan 40 yaşındaki sanatçı, Kibera’daki gecekondu mahallelerinden Filistin sınırına kadar birçok yerde insanlara zaman ayırdı ve onlarla yakın ilişkiler kurdu. Örneğin Rio de Janeiro’daki en eski ve tehlikeli favela olan Morro da Providencia’da haftalar geçirdi. Silahlı adamları ikna ederek serbestçe dolaştı ve “Women are Heroes” adlı projesini gerçekleştirdi. Bu projede Brezilya, Hindistan, Kamboçya ve Kenya gibi ülkelerde tanıştığı, bazen ölümle ama çoğu zaman hayatla iç içe olan isimsiz kadınların portrelerini çekti.

JR: JR aims to create images that offer different points of views from the reductionist perspectives of globalized media, particularly in regions where there is high tension and intense media such as the Middle East and Brazil, and expresses his perspective with the words “I try to experience local in the face of global”. Hiding behind his alias JR that are the initials of his first and last name, 40-year-old artist makes time for people and establishes close relationships with them in a variety of destinations from the slums of Kibera to the Palestinian border. For instance, he spend weeks in Morro da Providencia, the oldest and most dangerous favela in Rio de Janeiro. He convinces gunmen and wanders freely to realize his project “Women are Heroes”. In this project, in which he captures portraits of anonymous women who sometimes live close to death but often to life in countries such as Brazil, India, Cambodia and Kenya.

“Kutsal Üçlü” / “Holy Triptych”, JR, 2006.

JR, fotoğrafı müzelerde sergilemek yerine; duvarları, çatıları ve trenleri sergi alanı olarak kullanırdı. Örneğin Kudüs'te duvarın her iki tarafındaki fırıncılar, kuaförler, taksi şoförleri gibi meslek gruplarıyla konuştu. Onları projeye dâhil etti ve portrelerini duvarlara astı. Filistinlilerin ve İsraililerin yan yana gülen veya mimikleriyle komik yüzler oluşturan insanları gösteren devasa siyah beyaz fotoğraflar, şehri ayıran duvarda sergiledi. Bu görüntüler, medyada görmeye alışık olduğumuz görüntülerden çok farklıdır. Bu görüntüler, uluslararası medya tarafından paylaşıldığında JR'ın sanatçı kimliği perçinlenmiş oldu.

JR, projelerinin nasıl karşılandığını görmek amacıyla yerel halkın tepkilerini gösteren videolar da çekti. Fotoğrafçı, afiş yapıştırıcısı, sokak sanatçısı ve film yapımcısı olma özelliklerine sahip çok yönlü bir çağdaş sanatçıdır. “Women are Heroes” adlı projesinde, kadın portrelerini bir araya getirdi. Yaptığı filmler ise belgesel olmaktan ziyade imgelerin derinlemesine izlendiği bir tür yolculuktur. JR'ın çalışmaları, bize anonim insanlarla ilişki kurma duygularını yaşatır. Sanki Cartier-Bresson'un gözüyle 21. yüzyılda yapılan işler gibidirler.

Instead of exhibiting photographs in museums, JR uses walls, roofs and trains as his exhibition spaces. For example, in Jerusalem, he talks to professional groups such as bakers, hairdressers, taxi drivers on both sides of the wall. He includes them in the project and hangs their portraits on the walls. Massive black and white photographs of Palestinians and Israelis smiling side by side or making funny faces are displayed on the wall that separates the city. These images are quite different from the images we are accustomed to seeing in the media. JR's artistic identity is riveted when these images are shared by the international media.

JR also captures local people's reactions to his projects in videos. He is a versatile contemporary artist with talents as a photographer, poster hanger, street artist, and filmmaker. In his project “Women are Heroes”, he combines portraits of women. His films are journeys in which images are pursued in depth rather than documentaries. JR's work makes us relate to anonymous people. It is as if, he produces 21st century works through the eyes of Cartier-Bresson.

Jean-Luc Moulène: 1955 yılında Fransa'nın Reims kentinde doğmuştur. Hâlen Paris'te yaşamakta ve çalışmaktadır. 1990'ların başında "Disjunctions" serisiyle tanınan bir sanatçıdır. Çalışmaları, belgesel türünde gerçekçilik yaklaşımına benzerlik gösterir. Moulène, geleneksel fotoğraf temsili kategorilerini kullanarak sanayi sonrası toplumun ayrıntılarını kaydetmiş, "Grevdeki İşçiler" konusuyla ilgili seriler üretmiştir. 1997 yılında Kassel'deki Documenta X'e katılan Moulène, natürmort görüntülerden oluşan bir dizi ile bir manifesto sunmuştur. Moulène'nin çalışmaları, görüntülerin üretim, dağıtım ve görünüm biçimleri üzerine bir deney olarak nitelendirilebilir. Örneğin Louvre'da sergilenmek üzere davet edildiğinde, müze koleksiyonlarından seçilen nesnelerin fotoğraflarından oluşan bir dizi sergilemiştir. Son çalışmaları arasında "Grev Hedefleri" (1999) ve "Products of Filistin" (2002-2005) öne çıkar, "Amsterdam'ın Kızları" (2005) adlı sergisi ise yüz ve cinsiyet eşitliği konularında odaklanmıştır. Moulène, imgelerinde karmaşık, çok anlamlılığa sahip olan eserler yaratır ve iletişim modelinden uzaklaşarak şiirsel gerçeklikleri ortaya çıkarmayı amaçlar. Jean-Luc Moulène bir fotoğrafçı, heykeltıraş, kolaj ve çizim sanatçısıdır.

Pierre et Gilles: 1976 yılından beri birlikte çalışan ikilidir. Pierre fotoğrafçıdır ve basın alanında çalışmaktadır. Gilles ise ressamdır ve reklam sektöründe kariyer yapmıştır. Onların karakteristik tarzı, fotoğraflara boya ile rötuş yaparak fotoğraf ve resim arasında bir köprü yaratmaktır. İkilinin bu işleri, Harcourt Stüdyoları tarafından popülerleştirilmiştir. Ünlüleri çekici olma ve kitsch olma çelişkisi arasındaki bir gelgite sokarak ilginç bir tarz ortaya koyarlar. Cilt kusurlarını silerek ve yüz ifadelerini yeniden çizerek, rötuşlu fotoğrafın paradoksal olarak önceden belirlenmiş bir gerçeği yansıtmasına olanak tanırırlar. Pierre et Gilles dekor, kostüm, makyaj, aydınlatma ve pozlar gibi tüm fotoğrafın ayrıntılarını fikirleri doğrultusunda titizlikle planlar. Bu hazırlık aşaması birkaç hafta sürebilir ve ardından Gilles'in titiz rötuş çalışmasıyla tamamlanır. İkili, 1970'lerin sonlarında Façade ve Playboy gibi dergiler için çalışarak çeşitli yöntemler geliştirdi. Estetikleri, o dönemin Fransız pop kültürü etrafında şekillendi. Hızla ünlü sanatçılar ve moda tasarımcıları için albüm kapakları, afişler ve tanıtım kampanyaları yaptılar. Paris'teki özel galeriler tarafından çok tutuldular ve kariyerlerinin ilerleyen dönemlerinde kurumsal tanınma elde ettiler. 1920'lerin renkli reklam afişlerine, Tom of Finland'ın illüstrasyonlarına, dinî imgelere dayanan benzersiz estetik anlayışları ve arayışları klasik konuları yenilemelerini ve yaratıcılıklarını başka boyuta taşımalarını sağladı. Ayrıca pürüzsüz yüz görünimleri altında acı ve acımasızlık temalarını keşfettiler. Çok sayıda kitap yayınlayan ikili, dünyanın farklı ülkelerinde büyük sergiler açmıştır.

Jean-Luc Moulène: He was born in 1955 in Reims, France. He currently lives and works in Paris. He is an artist known for his "Disjunctions" series in the early 1990s. His work bears resemblance to the realism approach in the documentary genre. Using traditional categories of photographic representation, Moulène recorded the details of post-industrial society and produced series on the theme "Workers on Strike". Participated in Documenta X in Kassel in 1997, Moulène presented a manifesto through a series of still life images. Moulène's work can be characterized as an experiment on the way images are produced, distributed and displayed. For example, when invited to exhibit at the Louvre, he exhibited a series of photographs of selected objects from museum collections. Among his recent works are "Strike Targets" (1999) and "Products of Palestine" (2002-2005), while his exhibition titled "Girls of Amsterdam" (2005) focuses on the issues of face and gender equality. Moulène creates works with complex polysemy in his images and aims to reveal poetic realities by moving away from the communication model. Jean-Luc Moulène is a photographer, sculptor, collage and graphic artist.

Pierre et Gilles: They are the duo who have been working together since 1976. Pierre is a photographer and works in the press. Gilles is a painter and has made a career in advertising. Their characteristic style is to create a bridge between photography and painting by retouching photographs with paint. The duo's work was popularized by Harcourt Studios. They present an interesting style by placing celebrities on a tidal zone between the contradiction of being attractive and being kitsch. By erasing skin imperfections and redrawing facial expressions, they allow the retouched photograph to reflect a predetermined reality which is paradoxical. Pierre et Gilles meticulously plans all the details of the photograph, such as the decor, costume, make-up, lighting and poses, in line with their ideas. This preparation phase can take up to several weeks and is later completed by Gilles' meticulous retouching work. The duo developed various methods, working for magazines such as Façade and Playboy in the late 1970s. Their aesthetics were shaped around the French pop culture of that era. They quickly made album covers, posters and promotional campaigns for famous artists and fashion designers. They were very popular with private galleries in Paris and achieved institutional recognition later in their careers. Their unique sense of aesthetics and pursuit based on 1920s colorful advertising posters, illustrations by Tom of Finland, and religious imagery allowed them to reinvent classical subjects and take their creativity to another level. They also explored themes of pain and cruelty under smooth facial images. Publishing many books, the duo opened large exhibitions in various countries of the world.

Jean-Luc Moulène, Galerie Chantal Crousel, Paris.

“Denizci” / “Le Marin”, Pierre et Gilles, 1985.

“WB”, Sophie Ristelhueber, 2005.

Sophie Ristelhueber: 1949 yılında dünyaya geldiği Paris'te yaşamaya devam etmektedir. Sessiz ve kendine özgü bir Fransız sanatçısıdır. 1980'lerde Beyrut'tan Batı Şeria, Irak veya Vercors'a kadar uzanan bir çalışma yürüterek çeşitli savaş alanlarına sürüklenir. Kendisini, “şüphesiz bir sanatçı olarak ben de savaş hâlindeyim” diyerek ifade eden Ristelhueber, genellikle muhabirlerin görev alanlarında çalışarak sanata dönüştürdüğü görsel belgeler üretmiştir. Ristelhueber'in işlerinde savaş görüntüsünün, güncel olayların ötesine geçtiği zaman, nasıl radikal bir güce dönüşebileceğini görebiliriz.

Ristelhueber, siyah beyaz veya renkli olarak çalışsa da bize tarihi sorgulatarak görülmeyenlerde neyin kalıcı olduğunu düşündürmek için fotoğrafı seçmiştir. Uzun bir iç yolculuğun sonunda, âdeta bir jeopolitik arkeolog gibi çatışmaların izlerini araştırmıştır. Bir yerde askerî enkazlardan görüntüleri, başka bir yerde yollardaki çukurları, başka bir yerde ise iklimin sertliğine direnen yalnız bir dikenin fotoğraflarını çeker.

Lübnan'daki savaşta, savaş kalıntılarıyla antik kalıntıları “Beyrut-Fotoğraflar” (1984) adlı çalışmasında karşılaştırmıştır. “Fai” (1992) serisinde, Birinci Körfez Savaşı'nın izlerini ararken Irak ve Kuveyt çöllerinin üzerinden uçmuştur. “Every One” (1994) serisinde, Yugoslavya'da çatışmalar başladığında, cerrah bir babanın kızı olduğunu hatırlayarak hastalıkla mücadele eden bedenlerin yaralarını, çatışmanın metaforları olarak kullanmıştır. 11 yıl sonra “Batı Şeria” (2005) serisi ile yeniden karşımıza çıkar ve bize inkâr edilen pastoral manzaralar, parçalanmış ve işgal edilen bölgeler, kesilen yollar göstererek Filistin halkının maruz kaldığı baskı ve hor görme duygusunu hissettirir. Aynı yıl “Stitches” adlı beklenmedik bir eserle ABD eski başkanı George Bush'un sözlerini kullanarak savaşın kavramsal alanını dikişlerle göstermiştir.

Ristelhueber, 2006 yılında “Eleven Blowups” adlı çalışmasıyla bizi tekrar Irak ve Lübnan'a götürmüş ve yeni bir çalışma yöntemi başlatmıştır. Sanatçı, kendi belgelerini ve Reuters Ajansı'nın video kliplerini kullanarak, bilgisayar ortamında sahneleri yeniden oluşturmuştur. Bu yöntemle araba bombalarının patlamalarından sonra oluşan kraterlerde “yerin kendini yutmasını” göstermiştir. Bu çalışmada formatlar büyür, ölçekler ve mekânlar tersine çevrilir. İçsel bir dönüşüm gerçekleşir ve dijital bir şekilde ortaya çıkar. Bu etkileyici çalışmanın tutarlılığını sergileyen çalışma, Paris'teki “Jeu de Paume”da düzenlenmiştir. Özel olarak yapılan “Fatigues” (2008) adlı filmle tamamlanan bu yolculuk, kamera hareketleri ve kurguyla önceki görüntülerle yüzleşme ve diyalog kurmuştur. Bu iç içe geçmişlik, sürekli olarak hafızamızı ve kültürümüzü harekete geçirerek, olayları fiziki olarak yaşamasak bile gerginlikleri, şiddet ve çatışmaları yaşama deneyimini bize sunmaktadır.

Sophie Ristelhueber: She continues to live in Paris, where she was born in 1949. She is a quiet and original French artist. She drifted into various battlefields in the 1980s, for a work that spans from Beirut to the West Bank, Iraq or Vercors. Expressing herself, “As an artist who is undoubtedly at war,” Ristelhueber generally produces visual documents that reporters transform into art after working in their field of duty. In Ristelhueber's work we can observe how the image of war can become a radical force when it goes beyond current events.

Both her works in black and white or in color, Ristelhueber has chosen photography to make us question history and think about what is lasting in the unseen. At the end of a long inner journey, she follows the traces of conflicts like a geopolitical archaeologist. She captures images of military wrecks in one place, potholes on roads and a lone thorn resisting the harshness of the climate elsewhere.

During the war in Lebanon, she compared the remains of the war with the ancient ruins in her work titled “Beirut-Photographs” (1984). In the series “Fai” (1992), she flew over the deserts of Iraq and Kuwait while searching for traces of the First Gulf War. In the series “Every One” (1994), when the conflicts broke out in Yugoslavia, she remembered that she was the daughter of a surgeon father and used the wounds on the bodies struggling with disease as metaphors for the conflict. She reappeared 11 years later with the series “West Bank” (2005), showing us rejected pastoral landscapes, fragmented and occupied territories, cut roads for us to feel the oppression and contempt of the Palestinian people. In the same year, with an unexpected work called “Stitches”, she shows the conceptual space of war through stitches, using the words of former US President George Bush.

In 2006, Ristelhueber takes us back to Iraq and Lebanon with her work “Eleven Blowups” and introduces a new way of working. The artist recreates the scenes on the computer using her own documents and video clips from the Reuters Agency. With this method, she shows how “earth swallows itself” in craters formed after car bomb explosions. In this work, formats expand, scales and spaces are reversed. An inner transformation takes place and is revealed digitally. Showcasing the consistency of this impressive work, the exhibition is held at the “Jeu de Paume” in Paris. Complemented by the film “Fatigues” (2008) that was made specially, this journey establishes confrontation and dialogue with previous images through camera movements and editing. This intertwining constantly activates our memory and culture, giving us the experience of tensions, violence and conflicts, even if we do not physically experience the events.

Bruno Serralongue: 1968 yılında doğdu ve Paris'te yaşıyor. Son 10 yılda gerçekleştirdiği çalışmalarıyla fotoğrafın farklı varoluş nedenlerine, tarihine, kullanımına ve statüsü arasındaki kesişime dikkat çekmiştir. Fotoğrafın objektifliğini sorgularken, bunu geleneksel bir modele dayanarak tekniğin yanıltıcı yeteneklerini sorgulamaktan ziyade, fotoğrafçının ürettiği görüntülerin doğruluğuna odaklanarak yapmıştır. Özellikle modern dünyanın stratejik, diplomatik ve medyatik yapılanmasını gösteren ve uluslararası büyük siyasi toplantıları (Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi, Bilgi Toplumu Zirvesi, Dünya Sosyal Forumu vb.) fotoğrafçının bireysel otoritesine karşı kolektif bir perspektiften ele almıştır.

1995 yılında Alain Juppé Hükümeti'ne karşı gerçekleşen gösteriler sırasında çektiği 691 fotoğrafın yer aldığı geniş bir kişisel sergi açmıştır. 2002 yılından bu yana, Sangatte Kampı'nın kapatılmasıyla birlikte Calais'te gerçekleştirdiği belgesel çalışması, İngiltere'ye geçiş fırsatını bekleyen mültecilerin evsiz bir şekilde otoyolların ve şehrin kenarlarında günlük yaşamlarını nasıl sürdürdüklerini dünyaya göstermiştir. Bruno Serralongue, "Fireworks", "Sérandon" (2000) ve "Mexico City" (2007) gibi, şehirlerin vahşi genişlemesini gösteren çalışmalarını da dikkat çekmiştir. Bu görüntüler, dünya ekonomisinin büyük küreselleşme hareketi ve yan etkileri bağlamında insanların yaşam koşullarına yönelik acımasız bir anlayışı yansıtan birer araç hâline gelmiştir. Bruno Serralongue fotoğrafın, -Pierre Bourdieu'nün sosyoloji için ifade ettiği gibi- bir "mücadele sporu"nun olduğunu düşünmektedir. Ancak yine de yüzey gerçekliğini, "yüzeysel karakterini" göz ardı etmemektedir. Bu çalışmalar, bir tür çağdaş tarih resmi olarak yorumlanabilir ve propaganda görevini reddederek "resim sanatçısının" estetik yaklaşımlarını gösterebilir.

Sonuç olarak bu yazımızla dünya fotoğrafçılık tarihi içinde biraz ihmal edilmiş olan çağdaş Fransız fotoğrafına küçük bir pencere açmak istedik.

Bruno Serralongue: He was born in 1968 and lives in Paris. He draws attention to the intersection between various *raison d'être*, history, use and status of photography with his works in the last 10 years. When questioning the objectivity of photography, he does so by focusing on the accuracy of the images produced by the photographer, rather than questioning the technique's illusory abilities based on a traditional model. He particularly deals with the strategic, diplomatic and mediatic structuring of the modern world and deals with major international political meetings (Sustainable Development Summit, Information Society Summit, World Social Forum, etc.) from a collective perspective against the photographer's individual authority.

In 1995, he opened an extensive solo exhibition comprised of 691 photographs he took during the demonstrations against the Alain Juppé Government. The documentary work he has been working on in Calais since 2002, the shutting down of Camp Sangatte, shows the world how refugees, waiting for the opportunity to cross into England, lead their daily lives homeless on the fringes of highways and the city. Bruno Serralongue is also noted for his works that show the wild expansion of cities, such as "Fireworks", "Sérandon" (2000) and "Mexico City" (2007). These images become tools that reflect a ruthless approach to people's living conditions in the context of the great globalization movement of the world economy and its side effects. Bruno Serralongue thinks that photography is a "combat sport", as Pierre Bourdieu defined for sociology. However, he still does not ignore its surface reality, its "superficial character". These works can be interpreted as some kind of contemporary history paintings, undermining the duty of propaganda and showing the aesthetic approaches of the "painter".

In conclusion, in this article we have aimed to open a small window to French contemporary photography, slightly neglected in the history of global photography.

KAYNAKLAR

Cotton, Charlotte, *The Photograph as Contemporary Art* (London: Thames and Hudson, 2020).
Poivert, Michel, *La photographie contemporaine* (Paris: Flammarion, 2018).
Smith, Olga, *Contemporary Photography in France: Between Theory and Practice* (Leuven University Press, 2022).

RESOURCES

Cotton, Charlotte, *The Photograph as Contemporary Art* (London: Thames and Hudson, 2020).
Poivert, Michel, *La photographie contemporaine* (Paris: Flammarion, 2018).
Smith, Olga, *Contemporary Photography in France: Between Theory and Practice* (Leuven University Press, 2022).

**“Yıkımdan Sonra” / “Après Destruction”,
Bruno Serralongue,
Kum Tepeleri Alanları / Zones des Dunes,
Calais, Fransa / France, 2006-2018.**

Mehmet Ömür kimdir?

Ankara’da tıp fakültesinden mezun oldu. Uludağ Üniversitesi’nde uzmanlığını tamamladı. Paris’te üst uzmanlık eğitimi aldı. 1996 yılında profesör oldu. Paris’teki CE3P Ecole de l’image’da fotoğraf eğitimi ve diploma alan Ömür, fotoğraflarını ulusal ve uluslararası kişisel ve karma sergilerde sanatseverlerle paylaştı. Fotoğraflarında “göze görünmeyen” görselliklerin peşine düştü. İstanbul ile Paris arasında mekik dokumaya başlayan Ömür, yeni tutkusu iPhone fotoğrafçılığı ve gastor-önoloji konularında yaptığı araştırmalara ağırlık verdi. iPhone fotoğrafçılığı ve sanatı ile ilgili ödüllerin yanı sıra; Photoshop World Congress tarafından verilen Vincent Versace Excellence Photography Ödülü’ne sahiptir.

Who is Mehmet Ömür?

He graduated from the Faculty of Medicine in Ankara. He completed his specialization at Uludag University. He received upper specialist training in Paris. He became a professor in 1996. Ömür, who received photography education and a diploma at CE3P École de l’image in Paris, shared his photographs with art lovers in national and international solo and group exhibitions. He pursued “invisible” visuals in his photographs. Living between Istanbul and Paris, Ömür focused on his new passion iPhone photography and his research on gastor-onology. In addition to iPhone photography and art awards; he holds the Vincent Versace Excellence Photography Award from Photoshop World Congress.